

@Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

@The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 764 din 12 noiembrie 2008
Emitent CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA

HOTĂRÂREA
din 10 noiembrie 2005

în Cauza Ionescu împotriva României

(Cererea nr. 38.608/97)

(Reparație echitabilă)

În Cauza Ionescu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), statuând în cadrul unei camere formate din: domnii B.M. Zupančič, președinte, J. Hedigan, L. Caflisch, C. Bîrsan, doamnele A. Gyulumyan, R. Jaeger, M. E. Myjer, judecători, și din domnul M. Villiger, grefier adjunct de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 13 octombrie 2005,

pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea Cauzei se află o cerere (nr. 38.608/97) îndreptată împotriva României, prin care un cetățean al acestui stat, domnul Paul Ionescu (*reclamantul*), a sesizat Curtea Europeană a Drepturilor Omului (*Comisia*) la data de 22 iulie 1997 în temeiul art. 25 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamantul, căruia i-a fost încuviințată cererea de asistență judiciară din oficiu, este reprezentat de domnul S. Rădulețu, avocat în Craiova. Guvernul român (Guvernul) a fost

reprezentat prin agentul său, doamna Roxana Rizoiu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Prin hotărârea din 2 noiembrie 2004 (*hotărârea privind admisibilitatea și fondul cauzei*), Curtea a constatat, în unanimitate, încălcarea art. 6 § 1 din Convenție și, respectiv, art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Mai exact, aceasta a decis că art. 6 § 1 a fost încălcat din cauza lipsei unui proces echitabil și a îngrădirii dreptului de acces la o instanță (*Ionescu împotriva României*, nr. 38.608/97, §§ 36-39). În ceea ce privește art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, Curtea a apreciat că privarea de proprietate pretinsă de reclamant, ce rezultă din decizia Curții Supreme de Justiție din 27 februarie 1997, nu avea nicio justificare și că reclamantul a suportat și continuă să suporte o povară specială și exorbitantă (*ibidem*, §§ 44-46).

4. Întemeindu-se pe art. 41 din Convenție, reclamantul solicită, cu titlu de reparație echitabilă, restituirea bunului în litigiu sau acordarea unei sume echivalente cu valoarea sa actuală, pe care o estimează la 250.000 dolari americani (USD). De asemenea, el solicită acordarea sumei de 50.000 USD pentru lipsa de folosință a bunului, precum și suma de 75.000 USD cu titlu de prejudiciu moral. În sfârșit, el solicită restituirea cheltuielilor de judecată, însă fără a indica cu exactitate suma.

5. Având în vedere că aspectul aplicării art. 41 din Convenție nu se află în stare de judecată, Curtea a rezervat această chestiune și a invitat Guvernul și reclamantul să îi trimită în scris, în termen de 6 luni, observațiile lor privind acest aspect și, în special, să îi aducă la cunoștință orice acord la care vor fi ajuns [*ibidem*, § 54, și pct. 6 a), b) și c) din dispozitiv].

6. În urma modificării compunerii secțiilor Curții (art. 25 § 1 din Regulament), prezenta cerere a fost atribuită Secției a treia, astfel remaniată (art. 52 § 1).

7. Atât reclamantul, cât și Guvernul au formulat observații.

8. Din documentele prezentate de părți rezultă că prin decizia definitivă din data de 2 iunie 2005 a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost admisă o a doua acțiune în revendicare imobiliară pe care reclamantul o introdusese pe rolul instanțelor naționale împotriva Consiliului Local al Municipiului București. Totuși, reclamantul se află în imposibilitatea de a reîntra în posesia bunului, deoarece statul l-a vândut în anul 1997 către un terț care îl ocupa în calitate de chiriaș. La o dată neprecizată, reclamantul a introdus împotriva terțului cumpărător o acțiune în revendicare și în constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare menționat mai sus. Această acțiune se află și în prezent pe rolul judecătoriei de sector din București.

ÎN DREPT

9. Conform art. 41 din Convenție,

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a

consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciul material

10. În principal, reclamantul solicită restituirea bunului în litigiu. El arată că, deși a avut câștig de cauză în cea de-a doua acțiune în revendicare împotriva Consiliului Local al Municipiului București, se află în imposibilitatea de a intra în posesia imobilului, din moment ce acesta a fost vândut de stat unui terț. El înțelege să primească, în cazul nerestituirii acestuia, o sumă corespunzătoare valorii actuale a bunului său. El estimează această sumă la valoarea de 250.000 USD, și anume, conform prețurilor practicate de agențiile imobiliare din București, 100.000 USD pentru casă și 150.000 EUR pentru terenul aferent.

De asemenea, el solicită suma de 50.000 USD pentru lipsa de folosință a bunului, arătând că statul a obținut foloase substanțiale nejustificate din închirierea și apoi din vânzarea imobilului.

11. În observațiile sale, Guvernul contestă sumele solicitate de reclamant. Încă de la început, acesta subliniază că reclamantul nu poate pretinde restituirea întregului teren, astfel cum exista la data construirii casei, deoarece în urma exproprierii ce a avut loc în anul 1937 o parte a acestuia reprezintă drum public.

El consideră că prețurile agențiilor imobiliare invocate de reclamant nu pot fi folosite ca bază de evaluare a bunului în litigiu, a cărui valoare ar fi, conform concluziilor unei expertize tehnice comunicate Curții, de 76.099 USD.

12. În ceea ce privește lipsa de folosință solicitată de reclamant, Guvernul susține că, chiar dacă dreptul de proprietate al reclamantului nu a fost desființat, el era obligat în orice caz, în temeiul Legii nr. 17/1994, să prelungească contractul de închiriere a locuinței încheiat de stat cu chiriașul imobilului înainte de recunoașterea dreptului său de proprietate asupra acestui imobil. Bazându-se pe raportul de expertiză menționat mai sus, Guvernul evaluează suma chiriilor pe care reclamantul le-ar fi putut percepe la valoarea de 1.547 USD.

13. Curtea observă că, în pofida soluționării favorabile a celei de-a doua acțiuni în revendicare, reclamantul se află în prezent în imposibilitatea de a intra în posesia imobilului din cauza vânzării acestuia de către stat unui terț.

14. Curtea apreciază, în raport de circumstanțele speței, că restituirea bunului litigios, astfel cum a fost dispusă prin sentința din 11 iulie 1995 a Tribunalului București, l-ar repune pe reclamant, pe cât posibil, într-o situație echivalentă cu cea în care s-ar fi aflat dacă cerințele art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție nu ar fi fost încălcate.

Aceasta ar fi situația sub rezerva oricărei pretenții pe care terțul cumpărător ar putea să o aibă asupra proprietății imobilului, pretenție ce ar intra în domeniul de competență al instanțelor interne (vezi, *mutatis mutandis*, *Brumărescu împotriva României* (reparație echitabilă) [MC], nr. 28.342/95, § 22, CEDO 2001-I).

15. Dacă statul pârât nu procedează la această restituire, Curtea decide ca acesta să îi achite reclamantului, cu titlu de daune materiale, valoarea actuală a bunului.

Ținând cont de concluziile expertizei imobiliare furnizate de Guvern și de informațiile de care dispune asupra prețurilor de pe piața imobiliară din București, Curtea estimează valoarea de circulație actuală a casei și a terenului aferent la suma de 100.000 EUR.

16. În ceea ce privește sumele solicitate pentru lipsa de folosință a bunului, Curtea nu le poate acorda, având în vedere faptul că a dispus restituirea bunului cu titlu de reparare a prejudiciului, în conformitate cu art. 41 din Convenție, însă ea va putea ține cont de privarea de proprietate suferită de reclamant cu ocazia reparației prejudiciului moral (vezi, *mutatis mutandis*, *Sofletea împotriva României*, nr. 48.179/99, § 42, 25 noiembrie 2003).

B. Prejudiciul moral

17. Reclamantul solicită suma de 75.000 USD pentru prejudiciul moral suportat din cauza suferinței ce i-a fost produsă în anul 1997 de către Curtea Supremă de Justiție, care l-a privat de bunul său.

18. Guvernul se opune acestei pretenții, considerând că nu ar trebui reținut niciun prejudiciu moral, deoarece acest prejudiciu nu a fost dovedit și nu a fost stabilită nicio legătură de cauzalitate între procedurile ce au făcut obiectul prezentei cereri și suferințele pretinse de reclamant.

19. Curtea consideră că evenimentele în cauză au dus la grave ingerințe în dreptul reclamantului de a i se respecta bunul, în dreptul de acces la un tribunal și în dreptul la un proces echitabil, constituind un prejudiciu moral, pentru care suma de 7.500 EUR reprezintă o reparație echitabilă.

C. Cheltuieli de judecată

20. Reclamantul solicită rambursarea cheltuielilor de judecată, dar fără a specifica vreo sumă și fără a prezenta vreun decont în acest sens.

21. Guvernul nu se opune la restituirea cheltuielilor efectuate, cu condiția prezentării de documente justificative.

22. Având în vedere că reclamantul nu a justificat cheltuielile de judecată pretinse, Curtea decide să nu îi aloce nicio sumă cu acest titlu (vezi, *mutatis mutandis*, *Oprea și alții împotriva României*, nr. 33.358/96, 16 iulie 2002, § 56).

D. Dobânzi moratorii

23. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

ÎN UNANIMITATE,

CURTEA

hotărăște:

1. ca statul pârât să îi restituie reclamantului, în cel mult 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, conform art. 44 § 2 din Convenție, imobilul în litigiu și terenul aferent;

2. ca, în lipsa acestei restituiri, statul pârât să îi plătească reclamantului, în același termen de 3 luni, suma de 100.000 EUR (una sută mii euro) cu titlu de daune materiale;

3. ca statul pârât să îi plătească reclamantului, în același termen de 3 luni, suma de 7.500 EUR (șapte mii cinci sute euro) cu titlu de daune morale;

4. ca sumele respective să fie convertite în moneda statului pârât, la cursul de schimb valabil la data plății,

5. ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;

6. respinge cererea de reparație echitabilă în rest.

Întocmită în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 10 noiembrie 2005, cu aplicarea art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Boštjan M. Zupančič, Mark Villiger,

Președinte grefier adjunct